

Iskate izvešiti... vsak dan jutraj... Asistični št. 20... Dopolni na se... rokopiše se... Prof. F. Pe... zuala za me... Za inozemst...

EDINOST

Posamezne številke v Trstu in okolici po 20 cent. — Oglasi se računajo v širskosti ene kolone (72 mm.) — Oglasi trgovcev in obrtnikov mm po 50 cent. — Oglasi denarnih zavodov mm po L. 2. — Mali oglasi po 30 cent. beseda, najmanj pa L. 3. — Oglasi naročnina in reklamacije se pošiljajo izključno upravi Edinosti v Trstu, ulica sv. Franciška Asiškega št. 20, I nad. — Telefon uredništva in uprave 11-57.

Ureditev italijanskih dolgov napram Angliji

Poslanska zbornica Zedinjenih držav ameriških v Washingtonu razpravlja sedaj o pogodbi, sklenjeni z Italijo za uredbo italijanskih dolgov. Razprava je zelo živahna, ker se oglašajo tudi ostre kritike, češ, da je sklenjeni dogovor neugoden za Zedinjene države. No, pričakovati je, da večina odobri sklenjeno pogodbo.

Vzporedno s to razpravo v Washingtonu so začela ravnanja v Londonu pogajanja za uredbo dolgov Italije napram Angliji. Obe delegaciji — italijanska in angleška — sta že stopili v stike, kakor je razvidno iz večerašnje tozadevne vesti iz Londona. Nadalje poročajo londonske vesti, da so se pogajanja začela z najboljšim razpoloženjem na obeh straneh.

Kaj vse se ima urediti? Italijanski dolg Angliji iznaša v kosnatih številki 582 milijonov sterlingov. Od tega št. vtila pa naj bi odšteli 22 milijonov sterlingov v zlatu, ki jih je italijanska vlada v letu 1915 položila v angleško banko kot jamstvo za predujme v znesku 180 milijonov sterlingov, ki jih je izplačala Anglija Italiji v juniju in novembru onega leta. Ta svota naj bi se, po zahtevi Italije, odstela od svote skupnega dolga. Italija zahteva tudi, naj bi se ji ta položeni denar povrnil, v kolikor je že poskrbela za konsolidacijo dolgov iz leta 1915, to je, 180 milijonov lir.

Angleški delegatje pa zastopajo stališče, da je Italija v letu 1921, formalno sprejela, da mora tistih 22 v angleško banko položenih milijonov sterlingov ostati deponiranih kot jamstvo za poplačilo vseukupnega dolga.

Anglija je izjavila, da ona zahteva od Nemčije in zaveznikov samo toliko, kolikor je potrebno za pokritje njenih dolgov Ameriki, to je povprečno letno svoto 35 milijonov sterlingov za dobo 62 let. Kar se tiče Nemčije, more Anglija računati na plačevanje okroglo 10 milijonov sterlingov na leto. Začasni dogovor med Anglijo in Francijo, ki se ni odobren, predvideva plačevanje 12 1/2 milijona na leto od strani Francije. Mali dolžniki Anglije morejo morda plačati druga 2 milijona sterlingov letno, kar bi iznašalo skupno 21 milijonov in pol sterlingov. Najti je treba torej še letno svoto okroglo 11 milijonov sterlingov. In pričakovati je, da si angleški pogajalci usvojijo to svoto kot izhodno točko.

Italijanski dolg Ameriki iznaša približno 419 milijonov sterlingov. V Washingtonu je načelnik italijanske delegacije, conte Volpi, dosegel uredbo po kateri bi Italija plačevala okroglo 6 milijonov sterlingov na leto. Iz nekaterih izjav bi bilo posneti, da bi Italija hotela plačevati Angliji enako letno svoto. Če je tako, potem začenja tu navskrižje med obema strankama, udeležena na pogajanjih. Razmerje med angleško in ameriško terjatvijo napram Italiji je na debelo: 4 napram 3. Na tej podlagi bi imela Anglija pravico zahtevati od Italije — na podlagi washingtonskega dogovora — letno plačevanje približno 8 milijonov sterlingov.

Treba je pa upoštevati še druge točke. Italija argumentira, da bi iz čustvenih razlogov morali biti angleški pogoji ugodnejši zanjo, nego ameriški. Anglija pa odgovarja, da je njeno breme napram Ameriki nerazumno težje, nego je italijansko, ker angleški davkoplačevalec plačuje na posojilo Italiji 5 od sto obresti, ameriški pa 4 1/2. Angleški davkoplačevalec plačuje še vedno 20 do 30 mil. sterlingov na račun Italije. Dolg Italije Ameriki se je konsolidiral z manje od pol odstotka obresti na leto. Če se uvažuje breme, naloženo angleškemu davkoplačevalcu, je jasno, da London ne more dovoliti Italiji ugodnejše pogoje, nego jih je dovolil Washington. Londonsko stališče je celo, da Anglija ne more dovoliti Italiji niti enako ugodnih pogojev, kakor so ameriški.

Italijanski tisk sam sodi, da je Anglija pripravljena privoliti Italiji letno plačevanje najmanje 9 milijonov sterlingov. Conte Volpi je sicer sijajen pogajalec in gotovo ga bodo v Londonu poslušali potrpežljivo in s simpatijami, toda — tako naglašajo italijanski listi — pogajanja utegnejo postati »delikatna in dolga«.

Kot državljani Italije — saj gre tudi za našo kožo — moramo seveda le želiti, da bi pogajanja z Anglijo srečno uspeła, da bi italijanska delegacija dosegla na pogajanjih v Londonu čim ugodnejše pogoje za plačevanje dolga Angliji, da bi se italijanskemu državljanu ne naložilo preveliko breme, ki ga ne bi mogel prenašati brez škode za njegov gospodarski položaj.

Rusko-poljska trgovska zbornica v Varšavi

VARŠAVA, 15. Listi pišejo, da se bo 20. t. m. vršila v Varšavi slavnostna otvoritev rusko-poljske trgovske zbornice.

Pričetek londonskih pogajanj

za ureditev italijanskih vojnih dolgov LONDON, 15. Pogajanja za poravnava italijanskih vojnih dolgov Angliji so se pričela danes ob poldne. O seji je bilo objavljeno naslednje uradno poročilo: Conte Volpi je imel danes predpoldne daljši razgovor z zakladnim kanclerjem, nakar je sledila popoldne plenarna seja obeh delegacij. Izmenjani so bili splošni vidiki in kakor conte Volpi, tako je tudi Winston Churchill izrazil željo, da se doseže sporazum. I regovori se bodo nadaljevali jutri.

Mussolini imenovan za prvega ministra

RIM, 15. «Gazzetta Ufficiale» objavlja: Nj. Vel. kralj je z dekretom od 3. t. m. imenoval načelnika vlade Benito Mussolinija za prvega ministra in za državnega tajnika zunanjih zadev, vojne, mornarice in zrakoplovbe.

Prilodne razprave v zbornici

RIM, 15. Za jutrišnjo sejo zbornice, ki bo posvečena komemoraciji kraljice matere, vlada veliko zanimanje. Zbornica bo pričela z delom prihodnje sredo; razpravljala bo o locarnskem paktu. Prvi minister Mussolini bo prihodnji petek ali prihodnjo soboto govoril v zbornici o zunanjih politiki. Za prihodnjo sredo je bila napovedana seja zborničnih uradov. Vršila se bo šele potem, ko bo Mussolini predložil zbornici vojaške načrte. Danes predpoldne je bil na Montecitoriju razdeljen začasni proračun prosvetnega ministrstva za leto 1926-27. Stroški so preračunjeni na lir 1,305,847,675.85.

Takoj po razhodu zbornice se bo sestel senat ter bo odobril v zbornici že sprejete fašistovske zakone glede sindikatov in političnih emigrantov.

Snežni zameti v severni Italiji

Promet oviran — deloma prekinjen Vlaki prihajajo z velikimi zamudami.

BENETKE, 15. Tu razsaja še vedno močan veter. Proti večeru je pričelo zopet snežiti. Ponekod je zapadlo okolu 50 cm snega. Mesto je odeto v belo odejo. Radi neurja je izostal dovolz mleka v mesto. Laguna je zamrznila; na nekaterih točkah je led 35 cm debel. Nevhihta je zahtevala do sedaj že več nesreč. Vlaki prihajajo v mesto z velikimi zamudami.

Iz Poadižja in Cadore prihajajo poročila o snežnih zametih in o hudem mrazu, ki znaša v Feltré okolu 22. v San Pietro di Cadore pa okolu 30 stopinj pod ničlo.

BERGAMO, 15. Včeraj so zaznamovali v Ponte di Gandino 22 stopinj pod ničlo. Reka Brembo je popolnoma zamrznila. Iz San Marca poročajo, da je zapadlo dva metra snega. Stevilne osebe so ponesrečile na ulicah.

FIRENZE, 15. Mesto je pokrito s snežno odejo. Železniški promet je močno oviran. Iz vse Toskane prihajajo vesti o snežnih zametih. V Rocci San Casciano je sneg dosegel 50 cm; poštini promet je bil prekinjen. V pistojskem gorovju je skoraj en meter snega. Silen veter je prelomil številne brzozjavne in železniške droge.

TREVISO, 15. Po hudem mrazu je zapadel ponoči 35 cm globok sneg. Tramvajski promet se je moral ukiniti.

ALESSANDRIA, 15. Od danes zjutraj sneži neprestano. Do sedaj je zapadlo 45 cm snega. Na nekaterih mestih je bil sicherni promet onemogočen. Radi izredno hudega mraza je razpokalo mnogo vodnih cevi.

Pokret za princa Karla v Romuniji

38 generalov upokojenih

BUKAREŠT, 15. (Izv.) Abdikacija prestolonaslednika Karla je povzročila po vsej državi pokret proti onim, ki so krivi njegovega izгона v inozemstvo. Med celokupnim prebivalstvom se opažajo vedno večje simpatije za princa Karla. Romunska vlada je bila prinorana izdati komuniké, v katerem demantira vesti o nemirih, ik pa v bistvu potrjuje pokret za Karla. Dnevno prihajajo poročila o velikih manifestacijah za princa Karla.

Vlada je upokojila 38 aktivnih generalov, ker so javno simpatizirali s Karlom.

Splošitev jugoslovenskega pagnika

DUBROVNIK, 15. (Izv.) Predvečeršnjim je bil spuščen v morje novi parnik «Drugi Dalmatinski», ki je danes dospel v luko Gruž. Parnik obsega 2750 ton in bo začel te dni opravljati službo.

Nova bolgarska vlada na delu

SOFIJA, 15. Novoimenovani okrajni načelniki so včeraj odpotovali na svoja mesta. Dopolodne jih je sprejel bivši notranji minister Rusev, popoldne pa novoimenovani namestnik notranjega ministra Ljapčeva.

Danes je izostalo telefonsko poročilo iz Beograda, ker je bila radi snežnih metežev v Jugoslaviji zveza pretrgana.

Izjave francoskega poslanika v Budimpešti

o zadevi madžarskih falsifikatorjev BUDIMPEŠTA, 15. Francoski poslanik Clichat, ki se je vrnil v Budimpešto, je izjavil sotrudniku lista «Pesti Naplo» med drugim:

Francoska vlada bojuje sedaj težak boj v interesu stabilizacije franka. Afera falsifikacije frankov je radi tega zadela francoski narod ravno na najkočljivejši točki. Ni potreba poudarjati, da je francoska javnost popolnoma edinstvena sprejela vesti o ponarejanju frankov. Vendar pa noče niti on niti celotni francoski narod identificirati Madžarsko kot tako s falsifikatorji.

Francoska vlada in celotni francoski narod pričakuje od madžarske vlade, da bo vodila z vso strogostjo preiskavo do konca in da se bo jasno ugotovilo, kake namene je vsa stvar zasledovala.

Poslanik je nato pohvalil grofa Bethlena in vlado radi njenega energičnega postopanja. Pohvalil je tudi madžarsko policijo. Toda mi pričakujemo, je dejal poslanik, da se bo ves kompleks kazenske zadeve in zlasti njeno ozadje popolnoma razčistilo. Naravna želja francoske javnosti je, da bi krivce od najmanjšega do največjega zadela pravična kazen. Končno je poslanik izjavil, da najbrže francoska vlada ne bo stavila stroge odškodninske zahteve. To je izključno zadeva Francoske narodne banke.

Napoved novih aretacij

Grof Andrassy aretiran

PRAGA, 15. Včeraj je bil na svojem gradu v Homoni v Podkarpatski Rusiji aretiran bivši grof Emerih Andrassy. Eden njegovih hlapcev je naznačil, da je grof leta 1924, ko so bile nastanjene na njegovem gradu čehoslovaške čete, dal svojim slugam nalog, naj zažgejo poslopje, v katerem so bile čete, da bi se iznebil vojakov. To se je tudi zgodilo. Požar so pogasili le z največjo težavo. Zavarovalna družba je grofu povrnila škodo. Večerna izdaja «Narodne Politike» obdoljuje grofa, da je bil v zvezi z madžarskimi falsifikatorji. Andrassy, ki je bil prepeljan v kaznilnico v Košicah, je sin pokojnega madžarskega magnata in državnega poslanca dr. Aleksandra Andrassyja. Star je 35 let.

BUDIMPEŠTA, 15. Funkcionarji francoske policije v Budimpešti, ki preiskujejo afero falsifikatorjev francoskih frankov, so na podlagi novih dokazov predlagali zopetno otvoritev preiskave in zahtevajo aretacijo še nekaterih oseb, ki so zapletene v to zadevo.

Francoski komisar Doucet je na vprašanje nekaterih novinarjev izjavil, da se bo preiskava morala zopet odpreti in da se bodo izvršile nove senzacionalne aretacije. Imena na novo odkritih sokrivcev niso znana, ker se budimpeštanska policija in francoski policisti držijo v tem oziru zelo rezervirano.

Briandova vlada v nevarnosti

Zbornica in senat pričela z delom

PARIZ, 15. Dela v zbornici in v senatu v letošnjem rednem zasedanju so se včeraj pričela.

Posl. Herriot, ki je bil, kakor smo že poročali, spet izvoljen za predsednika zbornice, je obdržal običajni otvoritveni govor. Letos proslavlja zbornica tretje republike petdesetletnico svoje obstoja.

Predsednik Herriot je v svojem govoru podal živo sliko vsega dela, ki sta ga zbornica in senat izvršila v zadnjem polstoletju. Hvalil je francoski republikanski režim in poudarjal važnost locarnskih dogovorov. Ugotovil je, da je vzrok sedanjim notranjim neprilicam dejstvo, da se je Francija morala braniti pred napadom, radi katerega še danes krvavi in se le s težavo spravljaja spet na noge. Rekel je, da je prepričan, da bo Francija znala rešiti važna vprašanja, ik jih je porodila vojna. Pozival je poslance, naj otvorijo sedanjega zasedanje v trdem prepričanju, da bodo za Francijo zasijali boljši dnevi.

Po kratki razpravi je zbornica sklenila, da bo pričela jutri proučevati načrt za zakon o najemninah, in prenesla interpelacije na 22. t. m.

Finančna komisija zavrnila načrt za davok na plačilne zneske

Največje zanimanje parlamentarcev in občinstva pa je vladalo danes za razpravo, ki so se vršile v finančni komisiji. Komisija je sklepala o čl. 13. finančnega načrta, ki se nanaša na vpljavo davka na plačilne zneske. Ta člen predstavlja eno glavnih točk Doumerjevega načrta.

Sklep finančne komisije, ki je zavrnila ta člen z 21 glasovi proti 3, je napravil v vseh krogih globok vtis. Govoril se, da je komisija s tem pravzaprav zavrnila vladin finančni načrt v njega glavnih točkah.

Včeraj zvečer se je v parlamentarnih krogih zatrievalo, da se Briandova

vlada nahaja v jako kočljivem položaju, in nekateri predvidevajo že bližnjo vladno krizo.

«Liberté» piše, da bi kriza v sedanjem trenutku imela lahko hude posledice. Kot vse kaže bo pa govoto prišlo vsaj do rekonstrukcije sedanje vlade, če že ne do krize. Načelnik vlade bo pa vsekakor ostal v vsakem slučaju Briand.

Francoski senat

PARIZ, 15. De Selves je bil ponovno izvoljen za predsednika francoskega senata.

Manjšinska vlada v Nemčiji

pod predsedstvom bivšega kanclerja Luthra

BERLIN, 15. Z odklonitvijo socialnih demokratov je ideja velike koalicije končno pokopana. Državni predsednik je poveril kanclerja dr. Luthra s sestavo manjšinskega kabineta, ki naj bo neodvisen na levo in na desno.

Poslanca Fehrenbach in Koch sta izjavila Hindenburgu, da sta demokratska stranka in katoliški centrum pripravljena sodelovati pri vladi sredine. Od strank, ki jih je dr. Luther pozval k vstopu v vlado, je doslej edino gospodarska stranka odrekla sodelovanje in izjavila, da hoče počakati novo vlado pri delu in si pridržati odločitev od slučaja do slučaja. Tako bo torej dr. Luthrov kabinet sestavljen za enkrat od zastopnikov nemške ljudske in bavarske ljudske stranke, demokratov in centruma.

Sestava vlade ne bo delala posebnih težav. Splošno se smatra, da od sedanjih ministrov odstopi samo grof Kautz, ki stoji blizu nemškimi nacionalcem. Vsi drugi ostanejo, med njimi minister za državno brambo dr. Gessler, ki bi padel kot žrtev socialdemokratskega nezaupanja, če bi bilo prišlo do velike koalicije. Kot nov član vlade se predvsem imenuje saški finančni minister dr. Reinhold, ki je član demokratske stranke in bi prevzel finančni portfelj.

Voditelj demokratov dr. Koch je odklonil ponudbo, da prevzame listnico notranjega ministra, predlagal pa je na to mesto drugega člana demokratske stranke. V vlado vstopi tudi eden izmed voditeljev centruma, dr. Marx, kot minister za pravosodje.

Novi kabinet bo orijentiran bolj v levo kot prva dr. Luthrova vlada, ker so izločeni nemški nacionalci in ker je udeležba demokratov jamstvo, da bo poskus nacionalcev, da si pridobe zopet vpliv na vodstvo državnih poslov, energično odbit. Socialnodemokratska stranka izjavlja potem svojega tiska pripravljeno, da zavzame blagohotno stališče napram novi vladi, če bo vodila demokratično politiko ne le v zunanjih zadevah, ampak tudi na polju notranje, zlasti socialne politike. Če pa bi se hotel dr. Luther nasloniti na desno in bi pokazal protisocialne tendence, bo vodila socialna demokracija proti njegovemu kabinetu najodločnejši boj.

Nova avstrijska vlada

DUNAJ, 15. Državni svet je izvolil novo avstrijsko vlado z 80 glasovi proti 53. Za novo vlado so glasovali krščanski socialci in velenemci, proti pa demokrati in socialisti.

Ramek je bil spet izvoljen za kanclerja, prevzame pa tudi zunanje poste. V ostalem pa so se izvršile samo naslednje izpremembe: na mesto finančnega ministra E. pl. Ahrerja je stopil badenski župan Kollmann, na mesto poljedelskega min. Buchingerja pa tirolski deželni posl. Thaler.

Rusija in Poljska

BERLIN, 15. Kakor poroča «Deutsche Allgemeine Zeitung», je ljudski komisar Čičerin pri sprejemu številnih poljskih parlamentarcev v Moskvi naglašal potrebo utrditve prijateljstva med Poljsko in sovjetsko Rusijo, ker bi bilo samo na ta način mogoče ohraniti neodvisnost Poljske.

Poljski finančni minister zbežal

VARŠAVA, 15. Bivši finančni minister in načelnik poštnege čekovnega urada Hubert Linde, ki je osumljen poneverbe, je nepričakovano ubežal iz Varšave v inozemstvo.

Razorožitvena konferenca

LONDON, 15. Kakor poroča Reuterjev urad, obstojajo različna mnenja glede dela pripravljalnega odbora za razorožitveno konferenco, koje sestane bo najbrže odgoden. Zedinjene države želijo, da se vprašanje pomorske razorožitve loči od vprašanja razorožitve na kopnem, dočim so Francija, Italija in Japonska za skupno obravnavanje tega vprašanja. Po poročilu v «Morning Post» prevladuje v krogih Društva narodov mnenje, da sta naziranj angleške in francoske vlade glede razorožitvenega vprašanja zelo različni. Prihodnje zasedanje Društva narodov bo eno najbolj viharnih. Govori se celo o možnosti odgoditve zasedanja.

Vsebina naše slavnostne številke

Jutri izide, kakor že ponovno naznanjeno, naša jubilejna številka v proslavo petdesetletnice «Edinosti». V tem obsežnem izdanju so zastopani številni izmed najvidnejših naših javnih delavcev na vseh poljih političnega, socialnega, gospodarskega in kulturnega udejstvovanja. V naslednjem podajemo v predhodno informacijo javnosti pregled obsežnega in velezanimivega gradiva te številke, pri kateri so sodelovali:

- 1.) Dr. J. P.: Iz dobe pred «Edinostjo»
- 2.) Dr. E. Slavik: Početek lista «Edinost»
- 3.) Dr. G. Gregorin: Zgodovina lista «Edinost» in njegove tiskarne v zvezi s splošnim razvojem tržiških Slovencev.
- 4.) Spomni izza dobe 40 let (Brejški)
- 5.) Antonija Germekova: Stefan Nadlišek kot kolednik
- 6.) Ivan Hribar: Politika «Edinosti» v prvih 50 letih
- 7.) Josip Lavrenčič: Spomini iz prejšnjega stoletja
- 8.) Cariscus: Politično društvo «Edinost», njega položaj in delo v času svetovne vojne
- 9.) Marica Nadlišek-Bartolova: «Edinost» vir moje največje sreče
- 10.) A. Mali grm: «Plevna je padla»
- 11.) S. Z.: Pol stoletja glasilo naroda
- 12.) Trničev: K proslavi 50-letnice naše «Edinosti» (Pozdrav iz Brega)
- 13.) —: Ko sem prvič čital «Edinost»
- 14.) Prof. Vjekoslav Spinčič: Početek narodnog proučevanja i narodnih borba u Istri
- 15.) Dr. Ivo Zuccon: Istra u poslednjim godinama pre svetskog rata (1907-1914)
- 16.) Don Luka Kirac: Glagolska liturgija v Istri
- 17.) Dr. M. Vratović: Petnaest prevatnih dana u Pull
- 18.) Dr. G. Gregorin: Borba za slovenske ljudske šole od 1854-1918. leta
- 19.) Viktor Car Emin: Družba sv. Cirila i Metoda za Istru
- 20.) Dr. Lavo Čermelj: Naše srednje šole
- 21.) Andrej Gabršček: Črtice iz politične zgodovine Goriške
- 22.) Dr. Josip Agneletto: Naš gospodarski razvoj v zadnjih desetletjih s posebnim ozirom na zadružništvo
- 23.) V. Plesničar: Ob petindvajsetletnici obstoja Trgovsko-izobraževalnega društva
- 24.) Dr. J. Ražem: Nekaj statističnih podatkov iz tržiške občine zadnjih 50 let
- 25.) Ivan Stari: Slavensko radništvo i prijetna socialistička stranka
- 26.) B. Krimsky: Glasba v zadnjih desetletjih
- 27.) Josip Prunk: Razvoj slovenskega gledališkega življenja na Tržaškem
- 28.) Dr. I. M. Čok: Pomen in važnost narodnih prosvetnih društev na Tržaškem v zadnjih desetletjih

Poleg tega bo vsebovala ta številka članek iz perasa posl. drja Wilfana po naslovom «Nekaj misli in želja ob 50-letnici «Edinosti»», poslanico doktorja Rybářa in par priloznostnih pesmi. Končno uvodnik uredništva na naslovni strani.

V besedilo so vpletene številne ilustracije, in sicer bodo objavljene slike poglavitnih ustanoviteljev «Edinosti», voditeljev tiskarne in načelnikov uredništva: Anton Trobec, Stefan Nadlišek, dr. Gustav Gregorin, dr. E. Slavik, pesnik Fran Cegnar (prvi urednik), Ivan Dolinar prvi odgovorni urednik, Viktor Dolenc, Lovro Zvab, Makso Cotič; nadalje odtis glave prve številke «Edinosti», slika hiše A. Trobca pri Sv. Ivanu, v kateri je bilo ustanovljeno politično društvo «Edinost», in osobe sedanjega uredništva in upravnitstva v skupini. Končno bodo krasile jubilejno številko tudi slike prejšnjih in sedanjih voditeljev Političnega društva «Edinost»: Ivan Naberger, prof. Matko Mandić, Ivan Goriup, dr. Otokar Rybář, dr. Josip Wilfan, dr. Mirko Vratović, dr. I. M. Čok, dr. Karel Podgornik, Ivan Stari.

Iz diktatorske Grčije

LONDON, 15. Atensko časopisje poroča, da je general Pangalos, odredil, da se v bodoče ne smejo postavljati dosedanji poslanci za kandidate pri novih volitvah. Svojo odredbo utemeljuje s potrebo preprečitve sedanjih parlamentarnih metod.

Grki proti kratkim ženskim krilom

ATENE, 15. Jutri bo stopil v veljavo odlok proti kratkim ženskim krilom. Žene in dekleta na Grškem bodo smele odslaj nositi samo taka krila, ki se ne bodo dvigala več kot 35 cm od tal. Preopki se v prvič kaznujejo z globo, v drugi pa z ječo od 1-3 dni.

DNEVNE VESTI

POZIV

vsem čebelarjem Juljske Krajine. V uradnem listu Gazzetta Ufficiale z dne 3. 12. 1925 št. 281 je bil objavljen odlok-zakon z dne 23. 10. 1925 št. 2079 o ukrepih za zaščito čebelarstva.

SPORT

M. D. Sparta je dala za jutrišnji tekmo z Gorico forfait. Toliko v naznanilo Gorici in Obzoru. — Predsednik.

Iz tržaškega življenja

53-letni premogor Gregor Juriševič, stanujoč pri Sv. Ivanu — Vrdela št. 2, je bil včeraj popoldne zaposlen pri razkladanju premoga na nekem parkuru, zasidranem v prosti luki Duca D'Aosta; v notranjosti parkura je nakladal premog v velike koše, ki jih je parni vitezil potem dvigal na pomol. Nesreča je hotela, da se je eden teh košev, ko so ga ravno pričeli dvigati, nenadoma prevrnil in par stotov premoga se je vsulo na Juriševiča, ki je obležal hudo poškodovan. Na lice mesta poklicani zdravnik resilne postaje je ugotovil, da ima siromak razen številnih poškodb na raznih delih telesa tudi dve ali tri rebra zlomljena. Po prvi pomoči je bil ponesečen prepeljan v mestno bolnišnico. Ozdravil bo v kakih 3 tednih.

Končni izid preiskave o zločinu pri Sv. Justu.

Kakor smo nedavno poročali, je policija te dni zaključila preiskavo o zločinu pri Sv. Justu, katerega je bil — kakor znano — žrtev mesni stražnik Cattaruzza. Iz posebnih obzirov pa je varnostno oblastvo takrat še prikrivalo izid preiskave, kar je dalo tukajšnjim listom, ki iščejo povsod senzacijsko, povsod za različna ugibanja, ki so bila večinoma brez podlage ali pa vsaj močno pretirana. Tako se je med drugim izkazalo, da sta bivša mestna stražnika Artur Paoluzzi in Fran Albertini, ki sta bila na podlagi teh ugibanj — osumjena kot glavna krivca pri krvavem zločinu, popolnoma nedolžna. Seveda sta bila takoj izpuščena. Od številnih osumljenih oseb, ki so bile prvotno aretirane, jih je bilo le 6 pridržanih, v zaporu, pa še te tajijo, da bi se bile udeležile roparskega umora stražnika Cattaruzze, čeprav so bile nekateri pri sootbi z očitvidi spoznane. Pri pomniti pa moramo, da izidi teh sootb niso odločilne važnosti, ker niso bile izvršene v navzočnosti preiskovalnega sodnika. S tem seveda ni še rečeno, da so te osebe nedolžne, kajti proti njim pričajo razne druge okolščine. Razen Petra Magrinija, bivšega župana v Fiumicellu, in 20-letnega Stefana Marcotte, stanujočega v ulici Mura št. 14, o katerih aretaciji smo svojčas poročali, so bile pridržane v zaporu še sledeče osebe: 31-letni Marijan Cermelj, stanujoč v ulici Scoglietto št. 2; 29-letni Ludvik Saitz, Tržačan, brez stalnega bivališča; 29-letni Teodor Taucer, stanujoč v ulici Tesa št. 17 in 23-letni Ferruccio Stavinski, stanujoč v ulici Ferriera št. 5. Poslednja dva sta bila aretirana na francoski meji, ko sta se skušala vtihotapiti brez potnih listov v Francijo.

Mladičica nista vedela, oziroma hotela povedati, zakaj sta hotela zbežati v inozemstvo; tudi nista znala zadostno pojasniti, kako in kje sta prebila dan, ko je bil umorjen stražnik Cattaruzza. Vendar pa oba trdovratno tajita, da bi bila soudeležena pri tem umoru. Tudi ostali aretiranci še vse zanikajo in ker ni neizpodbitnih dokazov proti njim, se zaenkrat še ne more reči, kakšno ulogo so imeli posamezniki pri zločinu pri Sv. Justu.

Huda nezgodna otoka.

Komaj 2-letna Dea Cassanelli, stanujoča v ulici Francesco Cappello št. 3, se je sinoči grela pri malem ročnem ognjišču, ki ga je mati postavila sredi kuhinje na tla. Nekoliko razposajeno, kakor so pač otroci, se je dekletce tako dolgo sukala okrog ognjišča, dokler se ni končno spotaknilo in padlo vznak na tleče ogelje. Dasi ga je mati takoj rešila iz mučnega položaja, je uboro otroče zadobilo hude opekline po stegnih in spodnjem delu hrbta. Mati je prenesla nesrečnega otroka v mestno bolnišnico, kjer se bo moral zdraviti kake tri tedne, ako ne nastopijo kake nevarne komplikacije.

Vesti z Goriškega

«ŽENA-VRAG» V TRG. DOMU Danes zvečer ob 21. uri in tudi popoldne ob 16. uri se uprizaro to-li pričakovana Schönherr-jeva petdejanika «žena-vrag». Zanimanje za to uprizaritev med občinstvom je splošno in nadejamo se lahko kar najboljšega uspeha. Predprodaja vstopnic je v Narodni knjigarni. Pričetek predstave točno ob napovedanem času.

SMRTNA KOSA.

Včeraj zjutraj ob 4. uri je umrla v sanatoriju Villa S. Giusto v Gorici ga Josipina Manfreda, mati poznanega in zaslužnega g. Edija Manfreda v Volčah na Tolminskem v starosti 50 let. Gospa je bila dobro poznana ne samo v vasi, ampak tudi v bližnji in daljni okolici. — Pred par dnevi so jo prepeljali v goriški sanatorij v gotovi nadi, da ozdravi. Bog je ukrenil drugače in jo je poklical k sebi. Preostalim naše iskreno sožalje!

DRUŠTVA.

V nedeljo, dne 17. t. m. se vrše sledeče prireditve: Mlad. ods. Solkan: igra «Dekle z biseri» dramatizacija znane povesti izza časa rimskih bojev v Palestini, kjer se tepe kristjanska plemenitost (Mirjam) z judovsko zvestostjo in pohlepom po denarju (Kaleb-Benoni) in išče pomoči v poganski plemenitosti Rimljanov (Mark). Igra je lepa — kulise nove, kostumi novi kupljeni. Opozarjamo vse, da se ne dajo voditi za nos od gotovih ljudi, ki so že ob priliki zadnje uprizoritve govorili po Solkanu, da je prir. prepovedana, da se ne bo igrala itd. V slučaju da odpade obvestimo vse pravočasno. Svoboda — Njivice: igra — «Samosvoje».

Sodeluje tudi pevski zbor, ki bo zapel par novih in lepih pesmi. Naši Njivčani so se že parkrat izkazali dobro in vstrajne igralce in delavce na prosv. polju, zato upamo in vemo, da bodo to prireditve obiskala mnoga sosednja bratska društva.

16. t. m. zvečer ob 8. uri občni zbor «Rok. bralnega društva» v Tolminu. 17. občni zbor «Prosvetnega krožka Ciginj — Kozaršče — Selov». — Občni zbor «Zlatoroga» v Kalu — Koritnici pri Bolcu.

GORICA.

Drobne vesti: Vreme: V torek, 13. t. m. zjutraj bila močna burja, ki je na mnogih krajih jako ovirala promet. Vendar težjih nesreč ni bilo. Ves dan huda burja, močna 20. Dan jasan. — Sreda je bila oblačna z burjo. Zjutraj ob 8. uri kaže toplomer — 8,2. C, kar je za Gorico še precej. Ob 5. uri pop. kaže toplomer — 2° C, medtem ko je bilo ob 1 uri — 11° C. — Ob 8. uri začne padati sneg. — Iste dne je bilo na Trnovem zjutraj 21° — da niso mogli ljudje iz hiš. V četrtek pada sneg zjutraj, proti večeru dež. Po ulicah brozga, da sili v čevlje in moči. Poledica po tratoarjih dela sitnosti pasantom. Par nenevarnih padcev.

RIHEMBERK.

Težko je postalo naše življenje. Vsak dan nam prinaša nova razočaranja, vse se raje obrača v slabo, a obupati vseno ne smemo. Mož, ki ima le nekoliko poguma, ne vrže puške v koruzo, si ne zadrgne vrvi, ampak išče izhoda, išče pot rešitve. Tako tudi mi, dragi občinarji, ne smemo obupati, ampak se resno pripravljati za bodočnost. Zemlja, ki nas je rodila, naj nas tudi živi, a mi moramo ostati zvesti naši grudi, našemu narodu. Res je, da so postali naši dohodki bolj pišli, zato pa moramo temu primerno urediti svoje stroške, ker drugače so vse lepe besede brez pomena. Ko zagazimo v dolgove, bomo morali ukloniti glavo ter mirno korakati na povleje drugih. Torej ne prerakanja in ugibanja, ampak pravega dela in varčevanja se moramo oprijeti, pa se nam bo kazala bodočnost nekoliko jasnejša in marsikaj, kar se nam danes kaže nemogoče, nam postane dosegljivo.

V nedeljo (10. I.) se je vršil v poslopu Posojilnice sestanek odsekov t. j. pripravljalnega odbora za ustanovitev mlekarne, katerega sta izvolili Kmetijska gospodarska zadruga in Posojilnica. Člani odbora so z zanimanjem razmotrivali različne zadeve, ki se tičeje ustanovitve mlekarne.

Določilo se je: 1) začasní delokrog mlekarne, ki naj obsega obč. Riheimberk, Šararje in ves Saksid; 2) dne 17. jan. se vrši v imenovanem okolišju popis krav oziroma mleka;

Borzna poročila.

Trst, 15. jan Amsterdam od 990.— do 1000.— Belgija od 113.— do 113.—; Paris 92.50 do 93.— London od 120.30 do 120.40; New York od 24.65 do 24.8; Španija od 345.— do 351.—; Svica od 478.— do 480.—; Atene od 38.— do 34.26; Berlin od 357.— do 364.—; Bukarešt od 11.— do 11.60 Praga od 73.25 do 73.75; Ogrska od 6.347 do 6.343; Dunaj od —.344 do —.34; Zagreb od 43.75 do 44.05.

DEVIZE.

Trst, 15. januarja. Avstrijske krome od 0.9346 do 0.9357; dinarji od 43.25 do 44.—; dolarji od 24.60 do 24.80; novci po 20 frankov od 94.— do 97.— funt šterling od 120.10 do 120.30.

VALUTE.

Trst, 15. januarja. Avstrijske krome od 0.9346 do 0.9357; dinarji od 43.25 do 44.—; dolarji od 24.60 do 24.80; novci po 20 frankov od 94.— do 97.— funt šterling od 120.10 do 120.30.

CEVLJARSKA delavnica, dobro vpeljana, se radi boleznj prodaja. Via Molin grande 10. 55

PEKOVSKI vajence se sprejme takoj. Naslov pri upravnistvu. 56

SOBO, ako mogoče s prostim vhom, išče uradnik pri slovenski družini. Naslov pustiti pri upravnistvu. 57

OGLJE IN DRVA, bukova, suha iz lastnih gozdov, prodam po ceni. Nadalje prodam radi preoddaljenosti popolno kmetijo z inventarjem prav po ceni. Do železnice eno uro, do fare pol ure. Korošec, Rimske toplice, Slovenija Jugoslavija. 54

LEPA enonadstropna hiša na glavnem trgu v mestu na Gorenjskem, v kateri se nahaja že nad 50 let dobrodoiča trgovina se ugodno prodaja. Ponudbe na upravnistvo pod «Mesto na Gorenjskem». 49

PEKARNA v Mariboru, dobro vpeljana, s hišo, je na prodaj. V Leskovšek, Celje, Cankarjeva cesta 5, Jugoslavija 52

17 LETEN mladenič, večš slovenskega in italijanskega jezika, s 3 letno prakso, želi vstopiti kot praktikant v večjo trgovino najraje v mesto. Naslov pove upravnistvo. 44

BABICA, avtorizirana sprejema noseče. Govori slovensko. Slavce, via Giulia 29. 64

PODLISTEK

E. PHILIPPS OPPENHEIM.

Čuden slučaj gospoda Jocelyna Thewa

Prevel France Magajna.

Njena roka je polskala njegovo. Obsedela sta za trenutek v nemi, vznemirjajoči tišini. Orkester je prenehal igrati, zastor se je dvignil in začela se je predstava, ki je lastna glasbenim gledališčam. Gledalški priljubljeni iz vseh delov gledališkega sveta so nastopali zaporedoma in vzbujali s svojim izvajanjem viharje aplavza. Katarina je opazovala predstave z neko skoroda historično veselostjo, Jocelyn Thew s presojevalno zabavo kritika. Richard pa z grovovitim, dasi včasih prisiljenim smehom in veseljem. Cas je navidezno neopazeno potekal. Nenadoma je Richard pogledal na svojo uro in vstal. «Ti moram», je rekel. «Nisem mislil, da je že tako pozno.» Katarini prsti so krčevito zagrabili za zmečkani program, ki je ležal v njenem naročju. Z očmi polnimi groze se je ozrla

3) dne 24. jan. se vrši ob 8. uri zopet seja pripravljalnega odbora, ki sklepa o nadaljnjem postopanju.

Toliko v obvestilo občinstvu, ki bi rado znalo v koliko je že dozorela zadeva z mlekarno.

Original. Umrla je na Ciginju gospa Ivana Hrast, žena poznanega posestnika, nekdanj občinskega svetovalca G. Hrosta na Ciginju št. 17. Blagi pokojnik večni mir — družini iskreno sožalje.

Poslano*)

Otvoreno pismo «Puškom Prijatelju». Tebi «Puški Prijatelju» nije dostotno, da blatiš naše prvake, našu inteligenco, trgovce, zanatlije i sve što je naše, počeo si blati i škodovati također i naša društva. U svom dopisu iz Sv. Lovreča (pardon iz Baderne) z dne 10/12 pr. godine broj 50, svrnulo si se i na našu ubogu Posojilnicu sa nekima lažima, samo kako bi se nas uškodilo a Tvoj benjaminu Tomu Heraku ukoristilo. Pišeš medju ostalom glupostima, da solidarnost jednog duga znači: polovicu da je obvezan dužnik i drugu polovicu jamac. Cini nam se čudno, da još ne razumiješ što znači «solidarnost». Znamo, kamo sa ovim ciljaš. Nadalje pišeš drugu

laž i glupost, t. j. pišeš: da je naš predsjednik g. Buric nudjao 25.000.— lira za onaj posjed, kojeg je Tome Herak kupio skoro za badava od propalog Gospodarskog Društva (gdje je i naša Posojilnica zainteresirana kao jamac) iz rivalnosti, što nije bio kandisan, samo da uništi Tomu Heraku. Sta ulazi ovdje kandidatsvo? (u kome se naš g. predsjednik nije nikada ni sanjao, ako prem bi bio nešto sposobniji od Tomića). Istina je, da je g. Buric nudjao gornji iznos, ali istina je preko gornjeg iznosa, da je nudjao i vratiti Tomu Heraku sve ono što je on u istinu dao za već rečenu robu, gdje je i danas nato pripravan. Zašto pak ovo posljednje nisi htio pisati? Sta bi sa ovim načinom htio uništiti Tomu Heraku? Nebi li time koristio našoj sirotici Posojilnici za 25.000.— lira? Dali je trgovački ovo ili on Tome Heraka? Mješaš se ovim na štetu naših društava? Dok ovako delaš, nebi smio niti pomisliti na skupno Narodno vijeće.

Baderna, dne 14/I 1926 (147) Zadržnim pozdravom

BADERNSKO Društvo za štednju i zajmove reg. zadruga na neograničeno jamčenje. *) Za članke pod tem naslovom odgovarja uređništvo le toliko kolikor mu zakon velja.

Potrti neizmerne žalosti naznjam vsem sorodnikom, prijateljem in znančcem, da je naša nad vse ljubljena soproga in mati

JOSIPINA MANFREDA

po kratki in mučni bolezni, danes ob 6. uri, v sanatoriju Sv. Justa v Gorici zatisnila svoje blezge oči. Zemski ostanki nepozabne pokojnice se bodo prepeljali v soboto ob 11. uri iz Gorice v Volče, kjer se bo vršil pogreb v nedeljo 17. t. m. iz hiše žalosti na pokopališče Sv. Danijela. VOLČE, 15. januarja 1926. Anton, soprog. Edi, sin.

MATE ŠARIČ

glavni ravnatelj paroplovnih družb „Jadranska Plovidba“ in „Dalmatia“ Zemski ostanki dragega pokojnika dospejo v Trst, da se položijo k večnemu počitku na tukajšnje pokopališče. TRST, 15. januarja 1926. Brez posebnega obvestila. S prošnjo, da se opustijo žalni obiski.

Dr. Rudolf Zaletel

zdravnik za notranje, kirurškične in ženske bolezni 138 ordinira od 9—12 in od 14—16 ure v Kozleku šte. 159 pri II. Bistrici

Zobozdravnik

Med. U. dr. D. Sardoč specialist za ustne in zobne bolezni perfekcioniran na današnji kliniki ordinira v TRSTU Via M. R. Imbriani 16, I. (prej. Via S. Giovanni) od 9-12 in od 3-7 829

KRONE

po L 2.10 komad Zlate, briljante, platina, 20-kronske zlate, komade kupnje in plačuje po najvišjih cenah Albert Povh — urarna Trst, Via Mazzini 46

PODLISTEK

E. PHILIPPS OPPENHEIM.

Čuden slučaj gospoda Jocelyna Thewa

Prevel France Magajna.

v svojoje brata Jocelyn Thew je vrgel glavo vznak. Zar boja je zagorel v njegovih očeh. «Richard ima prav», je rekel. «Dvajset minut manjka do desete.» «Moj sluga me čaka na postaji s kovčkom. Preskrbel mi bo tudi prostor v vlakcu, zato imam dovolj časa, vsekakor bo treba iti.» Katarina se je približala bratu v ozadju lože in ga objela. Poljubil jo je na ustnice in čelo. «Opogumi se, Katarina», je prosil. «Nimaš vzroka biti v skrbeh.» «Popolnoma nobenega», je potrdil Jocelyn Thew. «Največja neprijetnost, ki vas bo doletela, je ta, da se boste najbrž morali sami peljati v svoje stanovanje.» «Številka avtomobila je dvajset», je rekel Richard in dal sestri listek. «Brzojavil ti bom iz Folkestonea.» Jocelyn Thew je nenadoma prožil svojo roko. V njegovih očeh je še vedno gorel ožni pritačkanja boja. A še nekaj drugega je gorelo v njegovih očeh, nekaj mehkega, nepopisnega... «Moje sporočilo pa», je mrmral, «bo morda samo osamela vdale begajočim, bolestim mislim. Oba moža sta lahko stoletno pala po dolgi veži in krenila v točilnico,

ki se je nahajala zgoraj. Vpredno pa sta dospela do nje je Jocelyn položil roko na ramo tovariša in ga zdržal. «Dick, je rekel, »če bi bil jaz na vašem mestu, bi imel dovolj. Ravno dovolj časa imate, da vjamete svoj vlak.» «Morava izprazniti par čaš v slovo», je ugovarjal mladi mož. Njegov tovariš je vsekakor vztrajal pri svoji trditvi in Richard se je nevoljno obrnil. Držeč se pod pazduho sta korakala po veliki vhodni veži proti steklenim vratom. Mnenje Jocelyna Thewa ni bilo brez podlage. Richard se je opotekal in se spotalnil enkrat. Baš ko sta dospela do vrat, se jima je na desni strani približal Brightman z nekim svojim prijateljem. Nekdo drugi je istočasno šilil na levi strani na prosto in se pri tem močno obrnil ob mladega častnika. Slednji se je obrnil proti njemu. «Ne porivajte me, pravim!» je vzkliknil preteče. «Zginite mi izpod nog!» Nihče od njih treh se ni zmenil za njegove besede. Najbližnji je celo rinil proti njemu. «Obžalujem, kapitan Beverley, »je rekel, toda mi bi vas radi nekaj vprašali. Prosim vas, ali bi hoteli stopiti z menoj v gledališki urad?»

KRONE po 2.10

plačuje ALOJZIJ POVH, Piazza Garibaldi 2 prvo nadstropje Pazite na naslov! Pazite na naslov!

Najvišje cene plačujem za

K O Ž E

kun, zlatc, lisic, dihurjav, vider, jazbecov, mačk vaveric, krto, divjih in domačih zajcev.

D. WINDSPACH

Trst, Via Cosara Battisti št. 10 II. nadstr., vrata 13 Sprejemajo se pošiljave po pošti

Inserirajte v „Edinosti“